

[Rytter.]

finde det naturligt, at man fik en Erklæring fra Højesteret om det Forslag, der i saa Henseende foreligger vedtaget af Folketinget; maaske kunde man derved faa nogle gode Oplysninger, som vi kunde bringe ind i Diskussionen.

Foruden Delingen af Højesteret, den offentlige Votering og Spørgsmaalet om Sagerordningen nævnte jeg for et andet Spørgsmaal, der ligeledes vil faa den allerførste Betydning for Højesterets Stilling, nemlig Spørgsmaalet om Domsmand. Det maa staa os alle klart, at hvis vi gennemfører den Ordning med Domsmand, som er vedtaget af Folketinget, vil det sige, at Højesteret bliver sat fuldstændigt ud af Spillet med Hensyn til de kriminelle Sager, idet Højesteret da kun vil faa ganske enkelte Spørgsmaal forelagt. Spørgsmaalet har stor Betydning, og jeg skal derfor udtale mig ogsaa om det.

Jeg tror, man kan sige, at alle Partier er Tilhængere af Indførelsen af Domsmand, men med forskellig Begrundelse. Jeg for mit Vedkommende er det med den Begrundelse, at jeg mener, at den Kritik, der tidt kommer frem mod Domstolene i Pressen og fra Befolkningen, er ubeføjet, og naar vi faar Lægmand med til at dømme, vil det bevirke, at denne Kritik tager af, og at man faar mere Tillid til Domstolene, saa at de ikke bliver udsat for stadige Mistænkeliggørelser i Pressen. Det er jo næsten saaledes, at Pressen eller Befolkningen paa Forhaand er imod Domstolene og Politiet; man ser med Sympati paa, at det lykkes en Forbryder at narre Politiet, og bliver en Mand frifundet ved Domstolene, bliver det i Pressen slaaet op til, at det har været selvstændige Dommere, som her har truffet Afgørelsen og frifundet vedkommende, selv om der forelaa egen Tilstaaelse. En saadan Tilstand er i Længden uholdbar, og vi maa derfor se at faa et bedre Forhold mellem Domstolene, Nævningerne og Befolkningen, og hvis Lægmand kan hjælpe med hertil, hilses det selvfølgelig fra alle Sider med Glæde.

Spørgsmaalet er blot: Er Tiden inde til at gaa saa vidt, som Ministeren her foreslaar med Hensyn til Domsmand? For at tage Standpunkt til dette Spørgsmaal vil jeg tillade mig kort at optrække Reglerne, saaledes som de gælder i Øjeblikket, og saaledes som de foreslaas af Ministeren. For Tiden er Forholdet det, at tvungne Nævningesager er Sager angaaende politiske Forbrydelser og Misgerningssager, det vil sige Sager, hvor Straffen kan blive Livsstraf eller Strafarbejde paa Livstid. Men og-

saa andre Sager kan blive Nævningesager ifølge et Valg, et Valg, truffet enten af Statsadvokaten eller af den sigtede, nemlig alle Sager, hvor Strafarbejde kan blive forskyldt. Bortset fra disse Tilfælde skal alle mulige andre Sager afgøres af juridiske Dommere, og efter den nugældende Lov skal de afgøres i første Instans; dog kan den sigtede i de fleste Tilfælde forlange Landsret, og Statsadvokaten kan forlange Landsret, hvor Strafarbejde kan blive Straffen; ogsaa her er der med andre Ord en valgfri Ordning. Ministeren fremhæver med Rette, at det er uheldigt med denne valgfrie Ordning, baade med Hensyn til Adgangen til at vælge, om man vil have Nævningesag, og med Hensyn til, om det skal være første eller anden Instanssag, og det slutter jeg mig ganske til. Det Forslag, der nu foreligger fra Ministeren, gaar derfor ud paa at udvide de Sager, der skal være tvungne Nævningesager, saaledes at ikke blot politiske Forbrydelser og Misgerningssager, hvor Straffen er Livsstraf eller Fængsel paa Livstid, men ogsaa de Sager, der kan medføre Fængsel i 10 Aar (*Justitsministeren* [Zahle]: 8 Aar) eller derover, skal være tvungne Nævningesager, medens den valgfrie Ordning bortfalder. Udenfor Nævningesager borttager Ministeren ogsaa den valgfrie Ordning, idet alle Sager skal afgøres i første Instans. Men saa er det, Ministeren siger: Vi skal have Domsmand i alle Underretssager, bortset fra Politisager og Tilstaaelsessager, og ved Appellen skal vi ogsaa have det i Tilstaaelsessager; fordi man mener, at naar der appelleres, er der Grund til at have Meddomsmænd. Fra Venstres og det konservative Folkepartis Side har man ment, det var at gaa for vidt, og man har derfor sat den Grænse, at Straffen skulde være fastsat til mindst 4 Aar.

Fra alle Sider er vi selvfølgelig enige om, at det at sætte en Grænse her er vilkaarligt og kan kritiseres, thi der er jo, som det ogsaa blev fremhævet i Folketinget, noget inkonsekvent i, at der ved Domfældelsen af en gammel Forbryder, som skal have 4 Aar, skal medvirke Meddomsmænd, medens et Tilfælde, hvor der ikke er Tale om, at Straffen kan blive saa stor, f. Eks. det saakaldte Medlidenhedsdrab, som for nylig fandt Sted, ikke kan komme for Domsmand. Det bliver vanskeligt at finde en Grænse, men den højtærede Minister kan være overbevist om, at kan vi fra vor Side hjælpe med til at finde en rationel Grænse, vil der blive gjort alt i Udvalget.

Men Spørgsmaalet er, som sagt, og det maa vi ikke overse: Er Tiden inde til at